

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 520/2011-38

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. novembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť V. H., P., a T. Ď., P., obaja t. č. vo väzbe B., zastúpených advokátom Mgr. R. T., PhD., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na osobnú slobodu zaručeného v čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a práva na slobodu a bezpečnosť zaručeného v čl. 5 ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Považská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 0 Tp 28/2010 a postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tpo 24/2010 a jeho uznesením z 15. júla 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť V. H. a T. Ď. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. októbra 2010 doručená sťažnosť V. H., P. (ďalej len „sťažovateľ v 1. rade“), a T. Ď., P. (ďalej len „sťažovateľ v 2. rade“, spolu ďalej len „sťažovatelia“), t. č. obaja vo väzbe B., ktorou namietali porušenie základného práva na osobnú slobodu zaručeného v čl. 17 ods. 1, 2 a 5

Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na slobodu a bezpečnosť zaručeného v čl. 5 ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Považská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 0 Tp 28/2010 a postupom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tpo 24/2010 a jeho uznesením z 15. júla 2010.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že vyšetrovateľ Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, odboru Západ, oddelenia vyšetrovania v Trnave (ďalej len „vyšetrovateľ PZ“) uznesením ČVS: PPZ-30/BOK-Z-2007 z 25. septembra 2007 vzniesol sťažovateľom obvinenie pre zločin krivej výpovede a krivej prisahy podľa § 346 ods. 1 písm. a) a ods. 3 písm. b) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) a prečin nadržovania podľa § 339 ods. 1 Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona.

Uznesením ČVS: PPZ 112/BOK-Z-2008 z 13. júla 2009 vyšetrovateľ PZ vzniesol obvinenie sťažovateľovi v 2. rade pre prečin krivej výpovede a krivej prisahy podľa § 346 ods. 1 Trestného zákona formou účasti podľa § 21 ods. 1 písm. b) Trestného zákona.

V týchto trestných veciach boli sťažovatelia uznesením sudcu okresného súdu pre prípravné konanie sp. zn. 0 Tp 16/2010 z 3. apríla 2010 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 23 Tpo 12/2010-92 z 15. apríla 2010 vzatí do väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. b) a c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) so začiatkom plynutia lehoty väzby od 1. apríla 2010.

Podaním z 10. mája 2010 sťažovatelia požiadali Okresnú prokuratúru Považská Bystrica (ďalej len „okresná prokuratúra“) o prepustenie z väzby na slobodu a alternatívne žiadali o nahradenie väzby písomným sľubom.

Pretože okresná prokuratúra žiadosti sťažovateľov nevyhovela, rozhodol o nej okresný súd uznesením č. k. 0 Tp 28/2010-69 z 3. júna 2010 tak, že žiadosť sťažovateľov

o prepustenie z väzby na slobodu zamietol a návrh na nahradenie väzby písomným sľubom neprijal.

Proti tomuto rozhodnutiu okresného súdu podali sťažovatelia sťažnosť, ktorú krajský súd uznesením č. k. 2 Tpo 24/2010-87 z 15. júla 2010 zamietol.

Podľa názoru sťažovateľov v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 0 Tp 28/2010 a v konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 2 Tpo 24/2010 došlo k porušeniu ich základného práva na osobnú slobodu zaručeného v čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a práva na slobodu a bezpečnosť zaručeného v čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru, a to konkrétne

„1) právo... na preskúmanie zákonnosti väzby v otázke ich vzatia do väzby nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...,

2) právo... na rozhodnutie o zákonnosti väzby nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...,

3) právo... byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania...,

4) právo... na zákonné a preskúmateľné väzobné rozhodnutie...,

5) právo... na urýchlené rozhodnutie o zákonnosti väzby...“.

Svoje tvrdenia sťažovatelia odôvodnili takto:

«... je zrejmé, že podľa prílohy č. 3 rozvrhu práce JUDr. M. Č. nebol zákonným sudcom na rozhodovanie o návrhu okresnej prokurátorky z 02. 04. 2010, keď v súlade so zákonom na konanie a rozhodovanie o prejednávanej veci, ako ustanovuje § 3 ods. 3 veta prvá zákona č. 757/2004 Z. z., bola zákonným sudcom sudkyňa Mgr. J. P., resp. pri splnení podmienok stanovených v rozvrhu práce jej zástupca JUDr. R. J.

Pokiaľ sa v uznesení krajského súdu z 15. 04. 2010 vo vzťahu k námietke sťažovateľov ohľadne ich odňatia zákonnému sudcovi uvádza, že „Vyžiadal si rozvrh práce - plán dosaziteľnosti Okresného súdu v Považskej Bystrici, z ktorého jednoznačne vyplýva, že sudcom, ktorý mal v dňoch 29. 3. 2010 až 5. 4. 2010 dosaziteľnosť, bol JUDr. M. Č. a ako zastupujúci je uvedený sudca JUDr. J.“, sťažovatelia majú i naďalej za to, že v súvislosti so vzatím do väzby boli v rozpore s čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 4

Dohovoru odňatí zákonnému sudcovi a o návrhu okresnej prokurátorky z 02. 04. 2010 nerozhodol „súd zriadený zákonom“... Rovnako o návrhu okresnej prokurátorky z 02. 04. 2010 nerozhodol sudca, ktorý by bol nestranný, nakoľko tento vadný postup posudzovaný na základe objektívneho kritéria vzbudzuje opodstatnené pochybnosti o nestrannosti sudcu, ktorý o návrhu okresnej prokurátorky... rozhodol...

...Podľa sťažovateľov neformálna zmena v osobe zákonného sudcu je nepripustná. Tento záver vyplýva aj z ustanovenia § 50 ods. 2 písm. g) zákona č. 757/2004 Z. z., podľa ktorého rozvrh práce obsahuje aj rozvrh služieb určujúci samosudcov alebo senáty a spôsob ich zastupovania v prípade, ak ide o rozhodovanie o väzbe. Akýkoľvek zásah do už vydaného rozvrhu môže byť vykonaný iba formou dodatku, z ktorého je zrejmé, ktorá časť vydaného rozvrhu práce sa mení.

Taktiež je potrebné uviesť, že v rozpore s § 52 ods. 7 zákona č. 757/2004 Z. z. nebola zmena plánu dosaziteľnosti sudcov Okresného súdu v Považskej Bystrici od 29. 03. do 28. 06. 2010 zo dňa 01. 03. 2010 prerokovaná v sudcovskej rade okresného súdu, čo vyšlo najavo v následnom konaní o preskúmanie zákonnosti väzby spoluobvineného sťažovateľov...

Z vyššie uvedených dôvodov majú sťažovatelia za to, že návrh okresnej prokurátorky z 02. 04. 2010 mal byť v súlade so zákonom a rozvrhom práce pridelený zákonnému sudcovi, čo sa nestalo. Dôsledkom tohto vadného postupu boli sťažovatelia v rozpore s čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a s čl. 5 ods. 4 Dohovoru odňatí zákonnému sudcovi a o návrhu okresnej prokurátorky z 02. 04. 2010 nerozhodol „súd zriadený zákonom“... Rovnako o návrhu okresnej prokurátorky z 02. 04. 2010 nerozhodol sudca, ktorý by bol nestranný, nakoľko tento vadný postup posudzovaný na základe objektívneho kritéria vzbudzuje opodstatnené pochybnosti o nestrannosti sudcu, ktorý o návrhu okresnej prokurátorky z 02. 04. 2010 rozhodol...

Hoci sťažovatelia uvedené skutočnosti týkajúce sa ich odňatia zákonnému sudcovi v súvislosti s ich vzatím do väzby pred všeobecnými súdmi opakovane namietali..., pričom svoju argumentáciu oproti predchádzajúcim podaniam dopĺňali, ani okresný súd ani krajský súd sa s týmito právne relevantným spôsobom nevysporiadali, v dôsledku čoho bolo porušené právo sťažovateľov na preskúmanie zákonnosti väzby v otázke ich vzatia do väzby nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom vyplývajúce z čl. 17 ods. 1, 2 a 5

ústavy a s čl. 5 ods. 4 Dohovoru. Z tohto dôvodu považujú sťažovatelia uznesenie krajského súdu sp. zn. 2 Tpo 24/2010 z 15. 07. 2010 aj za arbitrárne a nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, v dôsledku čoho boli porušené ich práva vyplývajúce z čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a z čl. 5 ods. 4 Dohovoru...

Nepridelenie žiadostí z 10. 05. 2010 náhodným výberom v súlade s § 51 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. zároveň znamená, že o žiadostiach sťažovateľov... nemal rozhodovať zákonný sudca, nakoľko sudkyňa Mgr. J. P. nebola určená v súlade so zákonom na konanie a rozhodovanie o prejednávanej veci, ako ustanovuje § 3 ods. 3 veta prvá zákona č. 757/2004 Z. z...

V súvislosti s rozhodovaním o žiadostiach z 10. 05. 2010 zo spisu 0 Tp 28/2010 je zrejmé, že nešlo v danej veci o prípad nemožnosti využitia technických prostriedkov a programových prostriedkov spôsobenej v dôsledku ich poruchy znemožňujúcej prístup k dátam potrebným na pridelenie vecí v trvaní najmenej dvoch pracovných dní...

Pokiaľ ide o ustanovenie § 51 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z., pre pridelenie vecí na rozhodnutie inak ako náhodným výberom musia byť splnené tri podmienky:

- vec nie je možné prideliť náhodným výberom,*
- ide o potrebu pridelenia veci na rozhodnutie bez zbytočného odkladu,*
- musí ísť o prípad taxatívne uvedený v § 51 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z.*

V danej veci nešlo ani o prípad, kedy vec nie je možné prideliť náhodným výberom a ide o potrebu pridelenia veci na rozhodnutie bez zbytočného odkladu... Rozhodovanie o žiadosti o prepustenie z väzby nie je prípadom, kedy ide o potrebu pridelenia veci na rozhodnutie bez zbytočného odkladu.

So závermi uvedenými v uznesení krajského súdu z 15. 07. 2010 sa sťažovatelia nestotožňujú. Sťažovatelia nenamietali, že sudkyňa Mgr. J. P. nevykonáva funkciu sudcu na okresnom súde. Námietky sťažovateľov smerovali voči tomu, že menovaná sudkyňa nebola určená v súlade so zákonom a s rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie o žiadostiach z 10. 05. 2010...

Nepridelením veci náhodným výberom v súlade s § 51 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z., ktoré ustanovenie rozvrh práce okresného súdu nerešpektuje a je sním v rozpore, zároveň znamená, že o žiadosti z 10. 05. 2010 nemal rozhodovať a ani nerozhodol zákonný sudca, nakoľko sudkyňa Mgr. J. P. nebola určená v súlade so zákonom na konanie

a rozhodovanie o prejednávanej veci, ako ustanovuje § 3 ods. 3 veta prvá zákona č. 757/2004 Z. z...

... Skutočnosť, že žiadosti z 10. 05. 2010 boli pridelené sudcovi vykonávajúcemu v čase ich nápadu službu nemení nič na závere, že žiadosti... neboli pridelené na rozhodnutie v súlade so zákonom náhodným výberom, a len dokresľuje nerešpektovanie zásady pevného a náhodného pridelovania súdnej agendy, aby bol vylúčený - pre rôzne dôvody a rozličné účely - výber súdov a sudcov „ad hoc“...

Z vyššie uvedených dôvodov majú sťažovatelia za to, že ich žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu z 10. 05. 2010 mali byť v súlade so zákonom pridelené náhodným výberom na rozhodnutie zákonnému sudcovi, čo sa nestalo. Dôsledkom tohto vadného postupu boli sťažovatelia v rozpore s čl. čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy odňatí zákonnému sudcovi a o žiadostiach z 10. 05. 2010 nemal rozhodovať „súd zriadený zákonom“... Rovnako o žiadostiach... nemal nerozhodovať sudca, ktorý by bol nestranný, nakoľko tento vadný postup posudzovaný na základe objektívneho kritéria vzbudzuje opodstatnené pochybnosti o nestrannosti sudkyne Mgr. J. P...

Z týchto dôvodov považujú sťažovatelia uznesenie krajského súdu sp. zn. 2 Tpo 24/2010 z 15. 07. 2010 za arbitrárne a nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, v dôsledku čoho boli porušené ich práva vyplývajúce z čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a s čl. 5 ods. 4 Dohovoru...

Vzatie sťažovateľov do väzby a držanie v nej je neprípustné i z dôvodu priesťahov v doterajšom priebehu vyšetrovania.

... sťažovatelia boli v dobe od 30. 10. 2007 do rozhodovania krajského súdu dňa 15. 07. 2010 vo väzbe už takmer 28 mesiacov...

... Požiadavka, aby vzhľadom na všetky okolnosti prípadu trvanie väzby neprekročilo nevyhnutnú dobu, vyžaduje preveriť nielen existenciu a relevantnosť dôvodov väzby, ale aj doterajší postup orgánov činných v trestnom konaní. Právo na osobnú slobodu zaručené v čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy SR môže byť totiž porušené aj tým, že orgány činné v trestnom konaní nepostupujú v trestnom konaní v čase, keď je obvinený vo väzbe, s osobitnou starostlivosťou a urýchlením...

Trestné konanie v predmetnej veci prebieha od 25. 09. 2007, pričom nejde o skutkovo alebo právne zložitú vec, ktorá by odôvodňovala trvanie prípravného konania

takmer 3 roky. Po dobu takmer 28 mesiacov boli sťažovatelia obmedzení na osobnej slobode vo svojej podstate aj v tomto trestnom konaní. ...bolo povinnosťou vyšetrovateľov postupovať s osobitnou starostlivosťou a urýchlením aj v tomto trestnom konaní. Z obsahu spisu ČVS: PPZ-112/BOK-Z-2008 je zrejmé, že vyšetrovanie prebieha s prietiahmi spôsobenými orgánmi činnými v prípravnom konaní trestnom...

Hoci sťažovatelia tieto skutočnosti v žiadostiach z 10. 05. 2010... v sťažnostiach zo 14. 06. 2010... namietali, krajský súd tieto do úvahy nebral, v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia sa s nimi vôbec nevysporiadal, v dôsledku čoho zlyhal i v poskytnutí súdneho prieskumu zákonnosti pozbavenia slobody. Z týchto dôvodov boli porušené práva sťažovateľov zaručené čl. 17 ods. 1, čl. 17 ods. 2 a čl. 17 ods. 5 Ústavy a čl. 5 ods. 3 a ods. 4 Dohovoru.

Z tu uvedených dôvodov považujú sťažovatelia uznesenie krajského súdu sp. zn. 2 Tpo 24/2010 z 15. 07. 2010 za arbitrárne a nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, v dôsledku čoho boli porušené taktiež ich práva vyplývajúce z čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a z čl. 5 ods. 4 Dohovoru...

Nakoľko konanie o žiadostiach z 10. 05. 2010 trvalo na okresnom súde a krajskom súde do 09. 08. 2010, postupom okresného súdu a krajského súdu bolo porušené právo sťažovateľov na urýchlené preskúmanie zákonnosti väzby...»

Vzhľadom na uvedené sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd po prijatí ich sťažnosti na ďalšie konania nálezom takto rozhodol:

„1. Krajský súd v Trenčíne uznesením sp. zn. 2 Tpo 24/2010 z 15. 07. 2010 porušil čl. 17 ods. 1, čl. 17 ods. 2 a čl. 17 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v súvislosti s právom sťažovateľa v 1. rade a právom sťažovateľa v 2. rade na rozhodnutie o zákonnosti väzby nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

2. Krajský súd v Trenčíne uznesením sp. zn. 2 Tpo 24/2010 z 15. 07. 2010 porušil čl. 17 ods. 1, čl. 17 ods. 2 a čl. 17 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v súvislosti s právom sťažovateľa v 1. rade a právom sťažovateľa v 2. rade na preskúmanie zákonnosti väzby v otázke ich vzatia do väzby nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

3. Krajský súd v Trenčíne uznesením sp. zn. 2 Tpo 24/2010 z 15. 07. 2010 porušil čl. 17 ods. 1, čl. 17 ods. 2 a čl. 17 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 5 ods. 3 a čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v súvislosti s právom sťažovateľa v 1. rade a právom sťažovateľa v 2. rade byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania.

4. Krajský súd v Trenčíne arbitrárnosťou a nepreskúmateľnosťou uznesenia sp. zn. 2 Tpo 24/2010 z 15. 07. 2010 porušil čl. 17 ods. 1, čl. 17 ods. 2 a čl. 17 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 5 ods. 3 a čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v súvislosti s právom sťažovateľa v 1. rade a právom sťažovateľa v 2. rade na zákonné a preskúmateľné väzobné rozhodnutie.

5. Okresný súd v Považskej Bystrici postupom v konaní sp. zn. 0 Tp 28/2010 a Krajský súd v Trenčíne postupom v konaní sp. zn. 2 Tpo 24/2010 porušili čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v súvislosti s právom sťažovateľa v 1. rade a právom sťažovateľa v 2. rade na urýchlené preskúmanie zákonnosti väzby.

6. Uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 2 Tpo 24/2010 z 15. 07. 2010 sa zrušuje a Krajskému súdu v Trenčíne sa prikazuje, aby neodkladne prepustil sťažovateľa v 1. rade a sťažovateľa v 2. rade z väzby na slobodu.

7. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi v 1. rade a sťažovateľovi v 2. rade ako primerané finančné zadostučinenie každému peňažnú sumu vo výške 5 000 €, ktorú im je povinný zaplatiť Okresný súd v Považskej Bystrici a každému peňažnú sumu vo výške 10 000 €, ktorú im je povinný zaplatiť Krajský súd v Trenčíne, to všetko do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

8. Okresný súd v Považskej Bystrici a Krajský súd v Trenčíne sú povinní spoločne a nerozdielne uhradiť trovy konania k rukám advokáta Mgr. R. T., PhD., so sídlom B. do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu. “

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú

sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05). Tvrdenie o porušení iných práv (prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov – „*vyšetrovanie prebieha s prietahmi*“), resp. iným subjektom (orgány činné v prípravnom konaní) uvedeným v odôvodnení sťažnosti mimo petit návrhu ústavný súd považuje iba za súčasť argumentácie.

Predmetom sťažnosti je teda namietané porušenie základného práva na osobnú slobodu zaručeného v čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a práva na slobodu a bezpečnosť zaručeného v čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tpo 24/2010 a jeho uznesením z 15. júla 2010 a postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 0 Tp 28/2010.

Podľa čl. 17 ods. 1 ústavy osobná sloboda sa zaručuje.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody v súlade s ustanoveniami odseku 1 písm. c) tohto článku, musí byť ihneď predvedený pred sudcu alebo inú úradnú osobu splnomocnenú zákonom na výkon súdnej právomoci a má právo byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania. Prepustenia sa môže podmieniť zárukou, že sa dotknutá osoba ustanoví na pojednávanie.

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

1. V prvom rade sťažovatelia namietajú porušenie čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru, a to v súvislosti s ich „*právom na rozhodnutie o zákonnosti väzby nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom*“, ku ktorému malo dôjsť tým, že o návrhu prokurátorky okresnej prokuratúry z 2. apríla 2010 na ich vzatie do väzby nerozhodoval zákonný sudca pre prípravné konanie, resp. sudca určený rozvrhom práce.

1.1 K tomu ústavný súd uvádza, že túto námietku sťažovatelia predniesli už v sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 0 Tp 16/2010 z 3. apríla 2010, ktorým bolo rozhodnuté o ich vzatí do väzby, a touto námietkou sa krajský súd v konaní vedenom pod sp. zn. 23 Tpo 12/2010 zaoberal a rozhodol o nej uznesením z 15. apríla 2010. Sťažovatelia však otázku nezákonného sudcu v súvislosti s rozhodnutím o ich vzatí do väzby opäť predostreli tak pred okresným súdom, ako aj krajským súdom v rámci konania o ich žiadosti o prepustenie z väzby (10. mája 2010). Vzhľadom na podstatu námietky sťažovateľov, t. j. že o návrhu okresnej prokuratúry na vzatie sťažovateľov do väzby z 2. apríla 2010 nerozhodol zákonný sudca, ústavný súd zastáva názor, že v tomto prípade vo vzťahu k ich požiadavke na ochranu ich základného práva na osobnú slobodu (čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy) a práva na slobodu a bezpečnosť (čl. 5 ods. 4 dohovoru) boli

sťažovatelia oprávnení túto uplatniť sťažnosťou podľa čl. 127 ústavy podanou ústavnému súdu práve proti rozhodnutiam všeobecných súdov o ich vzatí do väzby, t. j. predovšetkým proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 23 Tpo 12/2010 z 15. apríla 2010.

Podľa zistenia ústavného súdu sťažovatelia tak aj urobili a ústavnému súdu 9. júla 2010 podali sťažnosť (z 3. júla 2010) pre porušenie ich základného práva zaručeného v čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a práva zaručeného v čl. 5 ods. 4 dohovoru uznesením okresného súdu sp. zn. 0 Tp 16/2010 z 3. apríla 2010 a uznesením krajského súdu sp. zn. 23 Tpo 12/2010 z 15. apríla 2010, a to práve z dôvodu rozhodnutia o ich väzbe nezákonným sudcom. O tejto skoršej sťažnosti ústavný súd rozhodol uznesením č. k. III. ÚS 315/2011-61 z 13. júla 2011 tak, že ju v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

V čase podania tejto sťažnosti ústavný súd teda o tej istej veci už konal, resp. v súčasnosti je už o nej rozhodnuté.

Podľa § 24 zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak

a) sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené,

b) ústavný súd v tej istej veci koná,

c) navrhovateľ sa ním domáha preskúmania rozhodnutia ústavného súdu.

Vzhľadom na takto zistené skutočnosti ústavný súd sťažnosť sťažovateľov v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

1.2 Sťažovatelia však namietajú porušenie nimi označených práv aj z dôvodu, že rozhodnutie krajského súdu sp. zn. 2 Tpo 24/2010 z 15. júla 2010 je „*arbitrárne a nepreskúmateľné*“, keďže sa ich námietkou nezákonného sudcu opätovne obsiahnutou v ich žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu z 10. mája 2010 všeobecné súdy nevysporiadali právne relevantným spôsobom. Ústavný súd v tejto časti považuje sťažnosť za zjavne neopodstatnenú.

Sťažovatelia skutočne v žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu z 10. mája 2010 argumentovali, že ich väzba nie je zákonná, pretože o ich vzatí do väzby nerozhodol zákonný sudca. Okresný súd v uznesení sp. zn. 0 Tp 28/2010 z 3. júna 2010 sa touto ich námietkou vysporiadal tak, že sa ňou nezaoberal, pretože o tejto otázke už bolo rozhodnuté. Krajský súd považoval rozhodnutie okresného súdu za správne. Všeobecné súdy teda námietku sťažovateľov uvedenú v žiadosti o prepustenie z väzby neopomenuli a posúdili ju tak, že sa ňou zaoberať nebudú s uvedením konkrétneho dôvodu (pretože už o nej bolo rozhodnuté).

Obidva súdy skúmali predovšetkým existenciu dôvodov ďalšieho zotrvania sťažovateľov vo väzbe a rozhodli, že žiadosti sťažovateľov nevyhovejú. Svoje závery opreli o konkrétne skutkové okolnosti. Rozhodne tieto rozhodnutia nemožno považovať z ústavnoprávneho hľadiska za nedostatočne odôvodnené. Na podstatné otázky boli sťažovateľom dané odpovede.

Z tohto pohľadu ústavný súd považoval sťažnosť sťažovateľov v tejto časti za zjavne neopodstatnenú z dôvodu absencie príčinnej súvislosti medzi označeným základným právom na osobnú slobodu (čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy), resp. právom na slobodu a bezpečnosť (čl. 5 ods. 4 dohovoru) a označeným uznesením krajského súdu č. k. 2 Tpo 24/2010-87 z 15. júla 2010, preto ju z tohto dôvodu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

2. Ďalšia námietka sťažovateľov spočívala v tom, že ich žiadosť z 10. mája 2010 o prepustenie z väzby na slobodu nebola sudcovi okresného súdu pre prípravné konanie pridelená náhodným výberom pomocou schválených technických a programových prostriedkov. Aj túto skutočnosť sťažovatelia namietali v sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 0 Tp 28/2010 z 3. júna 2010, avšak rozhodnutie krajského súdu (uznesenie č. k. 2 Tpo 24/2010-87 z 15. júla 2010) vo vzťahu k tejto otázke považujú sťažovatelia za „*arbitrárne a nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov*“. Tým došlo

k porušeniu ich základného práva na osobnú slobodu zaručeného v čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a práva na slobodu a bezpečnosť zaručeného v čl. 5 ods. 4 dohovoru.

Podľa názoru krajského súdu vyjadreného v odôvodnení jeho rozhodnutia z 15. júla 2010 *„o žiadostiach obvinených o prepustenie z väzby na slobodu rozhodoval zákonný sudca – sudca pre prípravné konanie. Toto konštatovanie a právny záver sa plne opiera o ustanovenie § 79 ods. 2 Tr. por., podľa ktorého policajt, prokurátor, sudca pre prípravné konanie a súdu sú povinní skúmať v každom období trestného stíhania, či dôvody väzby trvajú, alebo či sa zmenili. Sudca pre prípravné konanie tak koná iba pri rozhodovaní o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby alebo o zmene dôvodov väzby a pri rozhodovaní o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby podľa odseku 3.“*. Odôvodnenie krajského súdu vo vzťahu k tejto námietke sťažovateľov je síce stručné, čo však neznamená, že je arbitrárne alebo nepreskúmateľné.

2.1 Podstata námietok sťažovateľov v súvislosti s porušením ich základného práva na osobnú slobodu, resp. práva na slobodu a bezpečnosť spočíva v tom, že o ich žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu z 10. mája 2010 nerozhodol sudca okresného súdu pre prípravné konanie, ktorému by táto vec bola pridelená náhodným výberom pomocou schválených technických a programových prostriedkov.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) zákonný sudca je sudca, ktorý vykonáva funkciu sudcu na príslušnom súde a bol určený v súlade so zákonom a s rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie o prejednávanej veci. Ak súd rozhoduje v senáte, zákonnými sudcami sú všetci sudcovia určení podľa rozvrhu práce na konanie a rozhodovanie v senáte.

Podľa § 50 ods. 2 písm. g) zákona o súdoch rozvrh práce obsahuje rozvrh služieb určujúci samosudcov alebo senáty a spôsob ich zastupovania v prípade, ak ide o nemožnosť pridelovania vecí náhodným výberom, ak ide o rozhodovanie o ustanovení obhajcu, o príkaze na zatknutie, o väzbe, o príkaze na domovú prehliadku, o príkaze na odpočúvanie

a záznam telekomunikačných činností, o príkaze na vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo iných záznamov, o príkaze na vyšetrovanie duševného stavu, o súhlase na použitie informačno-technických prostriedkov podľa osobitného zákona a o predbežnom opatrení podľa osobitného predpisu.

Podľa § 51 ods. 3 zákona o súdoch ak nie je možné prideliť vec náhodným výberom a ide o potrebu pridelenia veci na rozhodnutie bez zbytočného odkladu v prípadoch rozhodovania o ustanovení obhajcu, o príkaze na zatknutie, o väzbe, o príkaze na domovú prehliadku, o príkaze na odpočúvanie a záznam telekomunikačných činností, o príkaze na vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo iných záznamov, o príkaze na vyšetrovanie duševného stavu, o súhlase na použitie informačno-technických prostriedkov, o predbežnom opatrení podľa osobitného zákona a v ďalších prípadoch ustanovených osobitným zákonom, veci sa pridelujú v súlade s rozvrhom práce spôsobom určeným v rozvrhu práce tak, aby bola vylúčená možnosť ovplyvňovania pridelenia vecí.

Podľa § 72 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku rozhodnutím o väzbe sa rozumie rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o prepustenie obvineného z väzby; za takúto žiadosť sa považuje aj žiadosť o nahradenie väzby.

Podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku obvinený má právo kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu. Ak v prípravnom konaní prokurátor takej žiadosti nevyhoví, predloží ju bez meškania so svojím stanoviskom a s návrhom na rozhodnutie sudcovi pre prípravné konanie, o čom upovedomí obvineného a jeho obhajcu. O takej žiadosti sa musí bez meškania rozhodnúť.

Ústavný súd už vo svojej judikatúre uviedol, že určenie zákonného sudcu nie je bezvýhradne podmienené pridelením veci náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, pokiaľ sa tak udialo v súlade so zákonom a rozvrhom práce príslušného všeobecného súdu (napr. II. ÚS 372/08).

Veci sťažovateľov, t. j. ich žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu boli zapísané do súdneho oddelenia „T“ registra „Tp“. Proti zaradeniu tejto veci do tohto registra sťažovatelia nenamietali. Ako vyplýva z rozvrhu práce okresného súdu na rok 2010 z 18. novembra 2009 vydaného pod č. Spr 972/09 v znení dodatku č. 2 zo 7. apríla 2010 účinného od 23. apríla 2010 vydaného pod č. Spr 320/10 a prílohy č. 3 z 10. mája 2010 (č. Spr 421/10 – plán dosažiteľnosti) platného a účinného v čase pridelenia trestnej veci sťažovateľov sudcovi pre prípravné konanie: *„Veci zapisované do registrov mimo náhodného výberu pomocou technických a programových prostriedkov schválených ministerstvom“* sú okrem iného súdne oddelenie „T“ register „Tp“ agenda *„Rozhodovanie v prípravnom konaní (agenda sudcu pre prípravné konanie)“*.

Ako z uvedeného vyplýva, žiadosti sťažovateľov o prepustenie z väzby na slobodu z 10. mája 2010 boli pridelené sudcovi pre prípravné konanie v súlade s rozvrhom práce okresného súdu a aj v súlade príslušnými relevantnými zákonnými ustanoveniami. Z tohto pohľadu sa preto sťažnosť sťažovateľov v tejto časti javí aj ako zjavne neopodstatnená pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom okresného súdu a namietaným porušením označených základných práv sťažovateľov. Z uvedeného dôvodu ústavný súd musel sťažnosť v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

2.2 Pokiaľ však sťažovatelia namietajú, že sa s touto ich námietkou krajský súd nevysporiadal dostatočným spôsobom v uznesení sp. zn. 2 Tpo 24/2010 z 15. júla 2010, k tomu ústavný súd uvádza, že rozvrh práce všeobecných súdov je verejne dostupný na internetovej stránke Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, ako aj na tom-ktorom okresnom súde (§ 50 ods. 4 zákona o súdoch), a teda sťažovateľom (ako aj ich obhajcom) bol prístupný (mohli sa s ním oboznámiť) spôsob určenia zákonného sudcu okresného súdu pre prípravné konanie. V tejto súvislosti sa preto bližšie zdôvodňovanie tejto otázky druhostupňovým súdom javí ako nadbytočné a stručnosť takéhoto odôvodnenia rozhodne nemôže predstavovať porušenie základného práva sťažovateľov na osobnú slobodu (čl. 17 ústavy) alebo práva na slobodu a bezpečnosť (čl. 5 dohovoru). V dôsledku toho rozhodnutie krajského súdu nemožno považovať za nezákonné. V tomto zmysle je

sťažnosť sťažovateľov zjavne neopodstatnenou, na základe čoho ju ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

2.3 Ak sťažovatelia v sťažnosti tvrdia, že rozvrh práce okresného súdu, v zmysle ktorého boli ich žiadosti pridelené sudcovi pre prípravné konanie mimo náhodného výberu pomocou schválených technických a programových prostriedkov, je v rozpore so zákonom o súdoch, ústavný súd podotýka, že predmetom konania pred krajským súdom (ktorý sťažovatelia v tejto súvislosti označili za porušovateľa ich základných práv) nemohla byť otázka súladu rozvrhu práce so zákonom a pri svojom rozhodovaní o správnom postupe pri pridelení vecí sudcovi pre prípravné konanie krajský súd postupoval v zmysle vtedy platných a účinných pravidiel, ktoré nemohol ovplyvniť (podľa § 50 ods. 1 zákona o súdoch je to akt riadenia predsedu súdu).

Ústavný súd navyše poznamenáva, že táto námietka (súlad rozvrhu práce okresného súdu so zákonom) nemohla byť predmetom tohto konania o sťažnosti sťažovateľov aj z dôvodu, že ju v sťažnosti nepožadovali preskúmať (pozri petit sťažnosti).

Ústavný súd však považuje za potrebné v súvislosti s požiadavkami ustanovenia § 51 ods. 3 zákona o súdoch upriamiť pozornosť aj na skutočnosť, že rozhodovanie o žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu je rozhodovaním o väzbe (§ 72 ods. 2 Trestného poriadku) a je naň kladená požiadavka urýchlenosti rozhodovania o nej (§ 79 ods. 3 Trestného poriadku).

3. Sťažovatelia namietajú porušenie základného práva na osobnú slobodu zaručeného v čl. 17 ods. 2 ústavy a práva na slobodu a bezpečnosť zaručeného v čl. 5 ods. 4 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 0 Tp 28/2010 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tpo 24/2010 aj tým, že o zákonnosti ich väzby nebolo rozhodnuté urýchlene, pretože rozhodovanie o ich žiadostiach trvalo až do 9. augusta 2010.

V ustanoveniach čl. 17 ods. 2 (a 5) ústavy a v čl. 5 ods. 4 dohovoru týkajúcich sa práva na osobnú slobodu je obsiahnuté aj právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná (pozri obdobne nález sp. zn. III. ÚS 7/00).

Ústavne akceptovateľné v zmysle čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy je držanie osoby vo väzbe z dôvodov a na čas ustanovený zákonom, ako aj také zaobchádzanie s ňou, ktoré zodpovedá zákonu, to znamená Trestnému poriadku. Požiadavku neodkladnosti rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby ustanovuje výslovne § 79 ods. 3 Trestného poriadku, v ktorom sa uvádza, že o takej žiadosti sa musí rozhodnúť bez meškania.

Ústavný súd v náleze sp. zn. III. ÚS 7/00, v ktorom sa zaoberal požiadavkou urýchllosti rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby aj z hľadiska čl. 5 ods. 4 dohovoru, okrem iného uviedol, že aj keď sa jednotlivé lehoty z hľadiska požiadaviek neodkladnosti alebo urýchllosti posudzujú podľa všetkých okolností prípadu, spravidla lehoty rátané na mesiace sú príliš dlhé a nevyhovujú požiadavke rýchlosti (obdobne pozri aj I. ÚS 18/03).

Požiadavke neodkladnosti rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby v zmysle čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru teda nezodpovedá lehota počítaná na mesiace, ale na týždne. Tejto požiadavke preto spravidla nemôže zodpovedať lehota konania presahujúca na jednom stupni súdu dobu jedného mesiaca a ani nečinnosť trvajúca týždne.

Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) väzba má mať striktné obmedzené trvanie, a preto má byť zaručená možnosť jej kontroly v krátkych intervaloch. V texte čl. 5 ods. 4 dohovoru použitý anglický výraz „speedily“ a francúzsky výraz „bref délai“ (v slovenskom preklade „urýchlene“) jasne indikuje, čo musí byť v danom prípade hlavným predmetom záujmu. Aké časové obdobia budú akceptovateľné a aké nie, bude zrejme závisieť od konkrétnych okolností (Bezichieri z roku 1989, A-164, § 21, Neumeister z roku 1968, A-8, § 24 a Sanchez – Reisse z roku 1986, A-107, § 55).

Článok 5 ods. 4 dohovoru tým, že osobám pozbaveným slobody zaručuje právo iniciovať konanie, v ktorom môžu spochybníť zákonnosť pozbavenia slobody, dáva týmto osobám právo aj na to, aby po začatí takéhoto konania bolo súdom urýchlene rozhodnuté o zákonnosti pozbavenia slobody a nariadené jeho ukončenie, ak sa ukáže ako nezákonné (Rehbock c. Slovinsko, rozhodnutie z 28. novembra 2000, Vodeničarov c. Slovenská republika, rozsudok z 21. decembra 2000, § 33 – 36, mutatis mutandis I. ÚS 18/03).

Ústavný súd zistil tento priebeh konania o žiadostiach sťažovateľov z 10. mája 2010 o ich prepustenie z väzby:

Okresná prokuratúra 17. mája 2010 predložila okresnému súdu žiadosti sťažovateľov o prepustenie z väzby na slobodu, ktorým nevyhovela, pretože podľa jej názoru dôvody väzby sťažovateľov naďalej trvali. Vyšetrovací spis bol okresnému súdu predložený 21. mája 2010, avšak vzhľadom na jeho neúplnosť okresný súd 26. mája 2010 požiadal o predloženie jeho originálu. Sťažovatelia 27. mája 2010 doručili okresnému súdu oznámenia o vzdaní sa práva byť sudcom pre prípravné konanie vypočutí. Dňa 2. júna 2010 bol okresnému súdu predložený overený rovnopis vyšetrovacieho spisu. O žiadostiach sťažovateľov okresný súd rozhodol 3. júna 2010. Uznesenie, ktorým okresný súd žiadosti sťažovateľom zamietol, bolo expedované 4. júna 2010 a 9. júna 2010 bolo doručené sťažovateľom a dvom obhajcom. Tretí obhajca JUDr. Ján Vozár rozhodnutie neprevzal a doručovaná zásielka bola prvostupňovému súdu vrátená 15. júla 2010 ako neprevzatá v odbernej lehote. Sťažovatelia proti rozhodnutiu podali sťažnosti, ktoré boli doručené okresnému súdu 16. júna 2010. Okresný súd 21. júna 2010 opätovne doručoval uznesenie z 3. júna 2010 obhajcovi JUDr. Jánovi Vozárovi na zistenú adresu, tento však 8. júla 2010 telefonicky oznámil, že sa vzdal obhajoby sťažovateľov, a pretože bol na dovolenke, nemohol túto skutočnosť oznámiť písomne. Okresný súd následne predkladacou správou z 8. júla 2010 doručoval spis druhostupňovému súdu na rozhodnutie o opravných prostriedkoch sťažovateľov. Krajskému súdu bol spis doručený 12. júla 2010 a o sťažnostiach rozhodol 15. júla 2010. Rozhodnutie krajský súd písomne vypracoval 21. júla 2010 a 22. júla 2010 zasielal spis prvostupňovému súdu. Okresnému súdu bol spis vrátený 26. júla 2010 a k expedovaniu druhostupňového rozhodnutia okresný súd pristúpil

28. júla 2010. Sťažovateľom a jednému z obhajcov bolo doručené 2. augusta 2010 a druhému obhajcovi (právnemu zástupcovi v konaní pred ústavným súdom) 9. augusta 2010.

Z uvedeného prehľadu vyplýva, že okresný súd o žiadostiach sťažovateľov rozhodol po 17 dňoch od doručenia mu žiadostí okresnou prokuratúrou a 18. deň okresný súd zaslal rozhodnutie sťažovateľom a ich obhajcom. Od doručenia sťažností proti prvostupňovému rozhodnutiu (16. jún 2010) po ich predloženie krajskému súdu (12. júla 2010) uplynulo 26 dní. Po doručení druhostupňového rozhodnutia (26. júla 2010) okresný súd pristúpil k jeho expedovaniu po dvoch dňoch (28. júla 2010).

Z uvedeného prehľadu vyplýva, že doba, po ktorú okresný súd disponoval vecou sťažovateľov, predstavuje 46 dní. Takéto aritmetické vyjadrenie doby trvania rozhodovania okresným súdom o väzbe by mohlo vyvolávať presvedčenie jej neprimeranosti z dôvodu presiahnutia doby jedného mesiaca. Ústavný súd však nemohol neprihliadnuť na dve skutočnosti, ktoré nepochybne prispeli k dĺžke trvania rozhodovania a ktoré okresný súd nemohol ovplyvniť. Prvou skutočnosťou bola potreba vyžiadania originálu vyšetrovacieho spisu a druhou neprevzatie zásielky jedným z obhajcov, ktorý vzdanie sa obhajoby sťažovateľov nedal včas na vedomie okresnému súdu, prípadne orgánom činným v prípravnom konaní, čo malo za následok opätovné doručovanie rozhodnutia tomuto obhajcovi. Tieto okolnosti nebolo možné pripísať na ťarchu okresného súdu. Vzhľadom na uvedené ústavný súd dobu rozhodovania okresného súdu v konkrétnych okolnostiach daného prípadu považuje z ústavného hľadiska za akceptovateľnú. Napokon aj EŠLP vo svojej judikatúre akceptoval súladnosť rozhodovania o väzbe aj v prípadoch, kedy toto trvalo dlhšiu dobu samozrejme s prihliadnutím na okolnosti daného konkrétneho prípadu, napr. *Letellier c. Francúzsko*, rozhodnutie z 26. júna 1991, *Annuaire*, č. 207 – konanie trvalo takmer jeden a pol roka; *Navarra c. Francúzsko*, rozhodnutie z 23. novembra 1993, *Annuaire*, č. 273-B – kasačné konanie trvalo sedem mesiacov.

Pokiaľ ide o postup krajského súdu, tento o sťažnostiach proti prvostupňovému uzneseniu rozhodol po troch dňoch od ich doručenia a po ďalších 7 dňoch zasielal spis späť okresnému súdu. Celková doba konania druhostupňového súdu predstavuje 10 dní, čo

zodpovedá požiadavke neodkladnosti a urýchleného rozhodovania o zákonnosti väzby tak, ako to má na mysli čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľov v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

4. K námietke sťažovateľov o porušení ich základného práva na osobnú slobodu a práva na slobodu a bezpečnosť tým, že krajský súd v napadnutom rozhodnutí nezohľadnil priet'ahy v konaní o ich trestnej veci spôsobené orgánmi činnými v prípravnom konaní, je potrebné uviesť, že táto otázka je zohľadnená v existencii dôvodnosti väzby. Krajský súd síce *expressis verbis* neodpovedal na tieto námietky, avšak konštatoval, že dôvody väzby naďalej trvajú a tieto oprel o konkrétne skutočnosti, ktoré ho viedli k záveru dôvodnosti väzby. Navyše, „väzobné stíhanie“ v tejto veci trvalo v čase rozhodovania krajského súdu tri a pol mesiaca a rozhodne ani zďaleka nebola prekročená zákonom ustanovená lehota možného trvania väzby sťažovateľov, ktorá takisto zohľadňuje jej primeranosť. Na túto skutočnosť nemá vplyv ani spojenie veci s inou, v ktorej sťažovatelia prípadne vykonávali väzbu. Z toho pohľadu sa sťažnosť sťažovateľov v tejto časti javí ako zjavne neopodstatnenú a z toho dôvodu ju bolo potrebné odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pretože sťažnosť sťažovateľov bola ako celok odmietnutá a rozhodovanie o ich ďalších požiadavkách (zrušiť rozhodnutie krajského súdu, prikázať mu prepustiť sťažovateľov z väzby na slobodu, priznať im primerané finančné zadosťučinenie a náhradu trov konania) je podmienené vyslovením porušenia základných práv alebo slobôd, k čomu v tomto prípade nedošlo, bolo bez právneho dôvodu sa týmito požiadavkami zaoberať.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. novembra 2011